

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

فرستنده: مجله هفته

۲۰ اکتوبر ۲۰۲۰

«نه» قاطع بولیویا به جریان تحت حمایت امریکا

«نه» قاطع بولیوی به جریان تحت حمایت امریکا/ وزیر سابق مورالس رئیس جمهور شد – باشگاه خبرنگاران

*****

با گذشت یک سال از برکناری بحث برانگیز اولین رئیس جمهور بومی بولیویا و جریان‌های سیاسی فراوان، سرانجام حزب حامی او (ماس) پیروز انتخابات ریاست جمهوری امروز این کشور شد.

اوو مورالس در نومبر (آبان) گذشته در میان ناآرامی‌های داخلی ناشی از بحران انتخابات و آنچه حامیان اولین رئیس جمهور بومی بولیویا آن را کودتای نژادپرستانه و راست‌گرایانه خواندند، از مقام خود استعفاء داده و به مکسیکو پناهنده شد.

او به عنوان اولین رهبر بومی بولیویا، از سال ۲۰۰۶ بر ملت غنی از گاز و مواد معدنی حاشیه‌آبهای امریکای جنوبی حکومت می‌کرد.

با محکومیت مورالس به تبعید، ابتداء در مکسیکو و اکنون ارجنتاین، ماس‌ها در وضعیت نامناسبی قرار گرفتند. پس از تبعید مورالس، جنینه‌آنیس، سناتور راست‌گرا که روزگاری مردم بومی بولیویا را شیطان می‌نامید، به عنوان رئیس جمهور موقت قدرت را به دست گرفت و پایان ناگهانی و تکان دهنده‌ای را برای نزدیک به ۱۴ سال حاکمیت چپ رقم زد.

جنینه‌آنیس ۵۳ ساله، معاون دوم مجلس سنای بولیویا بود که با حمایت امریکا و به گفته مورالس طی یک کودتای هوشمندانه، اما فجیع، با وجود به حد نصاب نرسیدن مجلس، خود را رئیس جمهور بولیویا خواند. طبق قانون اساسی بولیویا در چنین شرایطی، معاون رئیس جمهور مستعفی، رئیس یا معاونان مجلس سنا یا رئیس مجلس نمایندگان می‌توانند به طور موقت بر کرسی ریاست جمهوری این کشور تکیه بزنند.

سناتور محافظه کار درست چند روز پس از اعلام استعفاء مورالس، اعلام کرد وظیفه او هدایت کشور به سمت انتخابات مجدد ریاست جمهوری در اکتوبر ۲۰۱۹ (میزان) است که طی آن دور چهارم ریاست مورالس، با هرج و مرج، درگیری و ادعای تقلب به پایان رسید.

ادعائی که پس از گذشت دو ماه یعنی در حوت گذشته، با انتشار گزارشی از سوی شبکه الجزیره، به نقل از مؤسسه تحقیقاتی ماساچوست امریکا رد شد. این مؤسسه امریکائی بعد از انجام تحقیقات بسیار اعلام کرد که در انتخابات اکتوبر

(میزان-عقرب) بولیویا که منجر به پیروزی او مورالس شد، هیچ تقلبی صورت نگرفته است. این مؤسسه در بیانیه خود در این باره با اشاره به ادعاهای رسانه‌های مختلف غربی مبنی بر تقلب در انتخابات ریاست جمهوری تصریح کرد: ما به عنوان کارشناسان صحت سنجی و راستی آزمائی در این زمینه هیچ شواهد آماری که حاکی از تقلب در فرآیند انتخابات این کشور باشد، به دست نیاوردیم.

کمیته انتخاباتی این کشور، رأی گیری مجدد برای انتخابات رئیس جمهور را در تاریخ ۳ مه ۲۰۲۰ (ثور) تعیین کرده بود، اما با توجه به شیوع بیماری کووید-۱۹، برگزاری انتخابات، نخست به ۶ سپتمبر (۱۶ سنبله) و بار دیگر به ۱۸ اکتوبر (۲۷ میزان) موکول شد؛ و حالا نزدیک به ۱۲ ماه پس از التهابات سال گذشته در بولیویا، حزب حامی مورالس (ماس)، در آستانه بازگشت سیاسی پر شور در انتخابات ریاست جمهوری است، انتخاباتی که گرچه رئیس جمهور سابق نامزد آن نیست، اما گزینه انتخاباتی حزبی یعنی لویس آرسه، وزیر دارائی سابق نسبت به رقیب خود، کارلوس مسا روزنامه نگار و رئیس جمهور سابق این کشور از محبوبیت بالائی برخوردار است که به گفته تحلیل گران این امر می‌تواند راه را برای بازگشت مورالس باز کند.

فرآیند رأی گیری برای انتخاب رئیس جمهور بولیویا روز گذشته برگزار شد که طی آن لویس آرسه با کسب ۵۲.۴ درصد آراء بر رقیب خود پیروز شد. سالوادور رومرو، رئیس دیوان عالی انتخابات بولیویا روز شنبه به خبرنگاران اطمینان داد که شمارش آراء به طور شفاف و مطابق با قانون انجام خواهد شد و هر کس از جمله روزنامه نگاران و ناظران بین المللی قادر به نظارت بر روند انتخابات و شمارش آراء هستند.

بولیویائی‌ها رئیس جمهور، معاون رئیس جمهور و ۱۶۶ عضو کنگره را انتخاب می‌کنند. اگر در انتخابات هیچ نامزدی موفق به کسب بیش از ۵۰٪ آراء یا ۴۰٪ با ۱۰ امتیاز برتری نسبت به نزدیکترین رقیب نشود، انتخابات به دور دوم خواهد کشید.

حزب ماس مورالس و دیگر منتقدان دولت موقت آنییس، او را به سوءاستفاده از بیماری همه گیر کووید-۱۹ برای تلاش به منظور حفظ قدرت متهم کرده‌اند. آن‌ها می‌گویند دولت آنییس، بیش از آن که در تلاش برای تأمین انتخابات عادلانه و انتقال آرام قدرت باشد، سعی در آزار و اذیت مخالفان سیاسی خود به ویژه مورالس، طرفداران بومی او و حزب ماس دارد.

این اولین انتخابات ریاست جمهوری از سال ۲۰۰۲ است که در آن مورالس حضور نداشته است. او که در زمان ریاست جمهوری آنییس به ارجنٹاین تبعید شد، تلاش کرد در مدت تبعیدش از طریق مصاحبه و رسانه‌های جمعی ماهیت اصلی دولت آنییس را به عنوان یک دیکتاتوری راست‌گرا فاش کند. مورالس ۶۰ ساله، حزب ماس را از ارجنٹاین رهبری کرده و حمایت خود را از آرسه اعلام کرد. او به صراحت تأکید کرده است که فردای پیروزی لویس آرسه به بولیویا باز می‌گردد.

به گفته ادواردو گامارا متخصص بولیویائی در دانشگاه بین‌المللی فلوریدا، یک سناریوی بسیار قوی وجود دارد که حزب ماس با پیروزی لویس آرسه از همان جایی که متوقف شده، بار دیگر روی کار خواهد آمد.

این در حالی است که برخی از دیپلمات‌ها و رأی دهندگان خارجی هر دو طرف، ابراز نگرانی کرده‌اند که نتیجه مناقشه برانگیز منجر به تکرار خشونت سال گذشته شود که طی آن دست کم ۳۶ نفر که بیشتر آن‌ها طرفداران حزب ماس بودند، جان خود را از دست دادند؛ و گزارش‌ها در مورد حمله گروه‌های شبه نظامی به فعالان ماس و برخی از شهروندان وحشت زده، تحقق آشفته‌گی دوباره را محتمل می‌کند.

به اعتقاد برخی از تحلیلگران، پیروزی حزب ماس و بازگشت مورالس به بولیویا، مورد استقبال متحدان قدیمی منطقه مانند رؤسای جمهور چپ کوبا، ونزوئلا و نیکاراگوانه قرار خواهد گرفت؛ اما با توجه به رویکرد انتقادی مورالس در قبال امریکا و متحدانش و مبارزه دائمی او علیه امپریالیسم، واکنش ترمپ به این موفقیت در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و در حال حاضر نمی‌توان پیش‌بینی شفافی درباره آن داشت؛ اما آنچه مسلم است این که پیروزی آرسه و به دنبال آن بازگشت مورالس، نه محکمی به جریان تحت حمایت امریکاست.

<https://is.gd/V8V9cP>